

Domači zvonovi.

Kadar mislim na svoj domači kraj, tedaj mi je kar čudežno. Najčešče vidim v duhu nejasno, negotovo pokrajinsko sliko, posamezne kvišku štrleče pomole, nizke, enolične hišice, maloštevilne vijugaste ulice, nad mestecem pa travnike in obdelane vrtiče. Še višje gori pa drevje, mnogovrstno drevje. In nad vsem tem na azurnem nebu solnce, toplo, smehljajoče solnce. Čez vse to doni prav oddaljeno pa svečano ubrano zvonjenje; domači zvonovi!

Čudno je, kako določno in gotovo je ostal njih glas v mojem ušesu — ali pravzaprav v mojem srcu — dasiravno že leta in leta nisem čula njih zvonjenja. Doné mi ti zvonovi tako jasno in določno, da se me polašča — bivajoče v tujini, včasih tajen nemir, ki prehaja v hrepenenje in konča često v tihem žalovanju. In naj iščem vira tem občutkom: Od nekje v tujini kliče zvon z donenjem oddaljenih zvonov domačih!

Veliki, srednji in mali zvon! Praznično in svečano je bilo njih tro-zvonjenje, da je pretreslo človeka v dušo. Najsvečanejšega zvonjenja se spominjam na veliko soboto ob vstajenju. Veličastno so doneli ti glasovi zopet v pozdrav procesiji na Telovo, vračajoči se v cerkev. Doneli so domači zvonovi svečano, kot jih čujem še vedno v srcu.

Pravzaprav je imel mali zvon najtežjo nalogo. Veliki in srednji sta prišla le ob važnejših prilikah v poštev ter sta bila bolj dostojanstvena. Uprav radi tega sem iz skupnega trozvonjenja najbolj pomnila neumorno delavnega »malega«, ki mi je tudi ostal v najboljšem spominu.

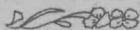
Sicer, ko se je oglašal prvi v zgodnjem jutru, sem ga čula malokdaj ali pa nikoli: trdno, sladko je bilo pač detinsko spanje. — A preslišala ga nisem, ko je donel drugič v dnevno, ob poludesetih, in vabil ljudi k vsakdanji božji službi. Tedaj, ko se je skozi okna smehljalo solnčece, ko so prepevali zunaj ptički in je bilo v zatohli šolski sobi dolgočasno. Tedaj se je oglašal »mali« in svedočil nam nestrpnim: še malo, malo in oddahneta se. —

A še ljubše nam je zadonel mali opoldne! Prijazno in vabeče je klical lačne želodčke, tako ljubo, da je bilo misliti, kakor ne bi znal »mali« karati! — A znal je! Če smo skakljali po večerji še malce na ulici, lovili slepe miši, brusili škarjice, igrali trden most, in ko nam je bila igra najlepša ter se nam je dozdevalo, da smo skoro šele začeli: naenkrat, o mraku, sredi najlepše igre se je pa oglasil »mali«. Najpreje počasi, lahno. Dal se je preslišati, in še glasneje smo zaigrali. Prestal je mali po prvem klicu. A iznova je začel in že resneje — prestali smo z igro. In »mali« je zadonel v tretje, tedaj resno in preteče. In hiteli smo domov, naravnost domov. Zvon in mati — točnost. In strah: Otrokom, ki preslišijo večerni zvon v igri, se zameša v lase netopir, dejstvo, ki je vzbujalo strah in grozo med nami. Domov!

Z nepopisno grozo je pa naznanjal plat zvona — enkrat požar. — Kako tolažeče se je pa glasil »mali« v spremstvo duhovniku, ki je nosil umirajočemu sveto popotnico! In ko je zadonel turobno mrliču! Resno, žalno zvonjenje je spremljalo popotnika na zadnji poti na pokopališče. Isti zvonovi, a vedno drugačen njih spev.

Domači zvonovi! Nikdar v življenju vas ne bodem več čula. A srečna in zadovoljna vsaj bom — v spominu na vas, dokler le vas čuje in bode čulo moje srce, in dokler me v sanjah pozdravljate, dragi, neslišni domači zvonovi!

Fr. Zupančič.

Muzikant.

Čudovito moč ima muzika. Te dni enkrat, zgodaj dopoldne, so nenadoma zadoneli iz veže veseli, poskočni glasovi harmonike. Dolgo že nisem slišal take poulične godbe, te sladke, vesele muzike žalostnih siromakov. Zato sem ves začuden hitel gledat, kdo igra. Videl sem, kako so se odpirala hišna vrata, mlado in staro je željno lezlo poslušat pozabljene pesmi, lepe melodije lepih časov. In ko smo opazili godca, smo se vsi še bolj začudili.